

Előzetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 fr

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Pancsovai utca 3. sz. 1.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11. szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, elői e-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula.

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
Pancsovai utca 3. szám.

**Lapunk mai száma tech-
nikai akadályok miatt jelen-
hetett meg csak 2 oldalon, a
miért t. olvasóink szives el-
nézését kérjük.**

Elítelt rendőrök.

Mint ilyen című hírünkben is
olvasható, a pancsovai kir. törvény-
szék büntető tanácsa fogházbüntetés-
sel és hivatalvesztéssel sújtott két pan-
csovai rendőrt azért, mert egy polgárt
szolgálat közben jogtalanul eltángáltak.

Ha csak ennyiben állana ez a
tény, nem foglalkoznánk vele bőveb-
ben, mint hogy egyszerűen megemlít-
jük hír-rovatunkban.

Ara a két szegény ördögre nagy-
jelentőségű ugyan ez a súlyos ítélet,
de ebben a következményében ez az
eset teljesen az ő dolguk.

Amiért mi erről a tényről ezen
a helyen is megemlékezünk s hozzá
kommentárt fűzünk, annak oka abban
a körülményben keresendő, amelynek
folytán az az egyik rendőr belejutott
a hivatalos hatalommal való vissza-
élésnek a fent előadott súlyos jogi
következményekkel járó vétségébe.

Ez az ok pedig az, hogy bár
alig volt az illető még mintegy csak
12 órája rendőr, máris kiküldetett a
szolgálati beosztást készíteni szokott
rendőrtisztviselőtől, vagy egyéb ren-
dőri közegetől éjjeli külső szolgálatba.

Aki ezt a parancsot kiadta, a le-
hető legnagyobb fegyelmi vétséget
követte el még akkor is, ha az a saj-
nálatos tény, amely miatt a kérdéses
rendőrök elíteltettek, nem követett
volna el.

Megmondjuk: miért?

A rendészeti működésnek három
ágazata között legelső sorban rendőri
természetű: a büntetendő cselekmé-
nyek elkövetésének megelőzése. Le-
gyen az a bűntény büntett, vétség,
avagy kihágás; illetőleg olyan maga-
tartás, amelynek fenforgása esetén a
tolonczszabályzat rendelkezései alkal-
mazandók. Vagy legyen végül a meg-
előzendő bűncselekmény alanya: ren-
dőr, illetőleg a közönség köréből való.

A rendőrség tehát a büntetendő
cselekmények elkövetésének megelő-
zésére irányuló legelső intézkedést ak-
kor teszi meg, ha testületének tagjait
a legutolsó közrendőrig lehető alapo-
san kitanítja mindazon eseményekre,
tárgyakra és személyekre, amelyek,
vagy akik a rendőri beavatkozást igé-
nyelik s azokra a szabályokra, amelyek
szerint e beavatkozás teljesítendő.

A pancsovai rendőrségnél ez a
ténykedés meg van ugyan, de csak
annyira, hogy: quod facere videtur.

De nincs meg azután még ily
felületes alakban sem a büntetendő
cselekmények elkövetésének megelő-
zésére irányuló intézkedések azon
második alaptörvénye, hogy rendőri
külső szolgálatba csakis oly rendőr-
tisztviselők és rendőri közegek vezé-
nyeltessenek ki, akik a rendőri be-
avatkozás föltételeit s e beavatkozás
módját legalább homályosan ismerik.

Ez a körülmény pedig — amint
föntebb már minősítettük — a legsú-
lyosabb fegyelmi vétség tényálladékát
állapítja meg azon rendőrtisztviselő
vagy egyáltalában rendőri közeg elle-
nében, akit annak elkövetése körül a
jogi felelősség terhel, mert ily módon
oly intézkedést tett, amely a büntetendő
cselekmények elkövetésének nem meg-
előzésére, s eselleg felfedezésére, mint
inkább azoknak háborítlan bevégezhe-
tésére, vagy éppen a rendőri szolgál-
latot teljesítő közegek által való elkö-
vethetésére alkalmas.

Hogy ez így van, azt bizonyítja
számos, már jogerőre emelkedett bi-
rói ítéletben megállapított tény s bizo-
nyítja ékesen a most szóbanforgó eset.

Azonban minket annak a megál-
lapítása, hogy az a rendőri tisztviselő,
vagy rendőri közeg, aki egy alig 12
órája szolgáló rendőrt külső éjjeli szolgál-
latba vezényelt ki, fegyelmi vétséget
követett el, még nem elégíti ki.

Az a működés, melyet a rendőr-
ségnek teljesíteni: hivatalos köteles-
sége, életbevágóan érdeklő Pancsova
város polgárságának legkényesebb pol-
gári jogait. Életbevágóan érdeklő kül-
önösen a személyes szabadságához
való jogát.

Hogy ez a szabadság-jog jogtalanul
soha senki által meg ne sértes-
sék, azt törvényesen megkövetelheti
minden egyes polgára e hazának s or-
gánuma e polgárok alkotta nyilvános-
ságnak.

Pancsován most ez a szabadság-
jog állandóan veszélyeztetve van az-
által, hogy a rendőri szolgálatot kel-
lően ki nem tanított személyzet látja
el. Ezért mindazokat, akik ez abszurd
állapotokon tevőlegesen segíthetnek,
felhívjuk, hogy a személyes szabadság
fentartásának garanciáiról sietve gon-
doskodjanak, mert amíg a rendőrség-
nek, különösen a kiképzetése a mai
módszer értelmében történik, addig itt
a személyes szabadsághoz való jog
csak merő fikció.

CSARNOK.

AZ ALFÖLDÖN.

Bolyongok a napnak tikkasztó hevében,
S nincs sehol egy oly fa, mely árnyékot adna
Szomjas vagyok s nincsen forrás sehol itten,
Mely enyhülést hozna égő ajakamra.

Amottan a távol lunge, kék ködében
Csulóka délibáb forrást, lát mutogat;
De nem hiszek neki. Tudom jól, ha hinnék,
Csak kacagna rajtam, szegényen, nagyokat.

Keresek virágot, kutatok madárdalt.
Hiába keresek: nem talállok sehol.
Egy-egy ötviskóró lett most a virágom,
S dalom az, ha egy-egy szélmalom zakatol.

Volt-e a tavasznak ez idén virága?
Dalol-e a madár? Zöld lett-e a berek?
Csak sejtem, hogy igen; de a szép tavaszra.
A régi tavaszra sehogysen ismerem.

... Türedi tarka, kaczer kis virágok,
Forrás, mely lerohansz a bérczről esobogva,
Ti daltól vízhangzó enyhe, árnyas erdők,
Gondoltok-e néha hű barátotokra?!

Gondolatok reám ott a meszeségben,
Amint nem feledlek titeket el én sem;
S látogassatok meg árva álmaimban,
Könyvet facsarjon bár a felébredésen!

Neumer Aladár.

H i r e k.

Személyi hir. Lovag Schwitzer
temesvári hadtestparancsnok főbb napi itt tur-
tozkodás után szerdán utazott el Pancsováról.
Elutazása előtt meglátogatta még Rakicsics
Sándor h. főkapitányt is.

Riróbi ügyész. A király dr. Vaszkó
Endre pancsovai kir. járásbírói albirót a
nagykikindai kir. ügyészséghez alügyésznek
nevezte ki. — Járásbíróiágunk e rokonszenves
tagjának megérdemelt előléptetéséhez öszintén
gratulálunk.

József főherceg Belgrádban. A honvé-
ség főparancsnoka, József főherceg midőn
június 19-én Zimonyba érkezik az ottani
honvédesapatok fölött szemlét tartani, onnan ez
alkalommal, mint halljuk, Sándor szerb király
meghívása folytán Belgrádba is átmegy mint
a konak vendége. Milán exkirály, a szerb
hadseregnek főparancsnoka egyúttal közölte
a főherceggel, hogy azon esetben, ha a meg-
hívást elfogadja, a belgrádi tisztikar a magas
vendég tiszteletére díszbankettet fog rendezni,
melyhez a zimonyi tisztikar is meghivatnék.
Viszont a belgrádi látogatás után pedig a
zimonyi tisztikar hívná meg a belgrádit bar-
rárságos lakomára.

Megdohált iskola. Vasárnap délután J a k o-
b o v i e s Ágoston r. kath. plébános hittan órát
tartott az egyik tanonc iskolában, midőn egy-
szer csak valóságos közápor zúdult be a tan-
terem nyitva levő utcai ablakán. A plébános
eleinte megilletődött a nem várt ostromtól,
majd mikor ez megszűnt, kutafni kezdett a
tettes után, de eredményelenül. Allítólag ipa-

ros tanoncok lennének a tettesek. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a rendőrségnél a bosszantó csinyről nem tudnak semmit.

Dániel vád alatt. A képviselőház egyik közéleti ülésén Sima Ferencz orsz. képviselő súlyos természetű vádakat emelt Förster Nánor, az állami vasművek volt igazgatója ellen. E vádakkal kifolyólag Sima, mint értesülünk, indítványozni fogja azt is, hogy az ellenőrzés kötelességének elmulasztása miatt báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter s Pancsova város orsz. képviselője vád alá helyeztessék.

Bánffyék Herkulesfürdőn. A délvidek világhírű fürdőjéből írják, hogy báró Bánffy miniszterelnök ott üdülő neje és kis leánya kitünően érezik magukat. Naponként nagy sétákat tesznek, amikor a fürdőközönség érdeklődésének központját képezik. Legutóbb a miniszterelnöknek egy mérleget kért, hogy a kis Dóra leánykáját megmérhessék. A fürdőigazgatóság természetesen azonnal teljesítette a Bánffyné kívánságát s dr. Barát Ármán hirlapíró-társunk alábbi szellemes versének kíséretében küldötte el a kívánt mérleget:

Ime a mérleg, ez megmondja,
Édes anyja őrzőgondja
A kis Dórán miként fogott.
Hány kis fonttal gyarapodott.
S június 6-dika óta.
Mi a Cserna-parti kvóta?

Legközelebb báró Bánffy miniszterelnököt is odavárják.

Diákok tornavizsgálója. A helybeli állami főgimnázium ifjúságának tornavizsgálója, holnap szombaton d. u. fél 5 órakor fog megtartani, a népkert mögött levő katonai gyakorlóterén. Az érdekes látványra újból felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

Kerékpárosok kirándulása. A nagybecskereki kerékpár-egylet 7 nő és 9 férfi tagja f. hó 25-én kerékpáron teendő kirándulást tervez Belgrádba. A vállalkozó természetű biciklisták utjokban Pancsován is keresztülkerékpároznak.

Drága csók. Nem a Dóczy által oly szépen megénekelt szerelmi csókról, hanem a Judás ideje óta nagyon diszkreditált férficsókról van szó. Egy ilyen „baráti“ csók 200 frtjába került Pejov Lipót antalfalvai ügyvédnek, ki a héten Czrepaján vig férlitársaságban találkozott egy rég nem látott gyermekkori barátjával, egy odavaló jómódu paraszt gazdával. A viszontlátás feletti örömeiben megölelte, összecsokolta „jó barátját“, ki Pejov meghatottságát felhasználva, ölekezés közben kihuzta zsebéből 200 frtot tartalmazó pénztárcáját. Pejov csak később vette észre a csinyt s nyomban feljelentette a „jó barátot.“

Végzetes disztüzelés. Nagy szerencsétlenség történt vasárnap Szerb Szent Péteren az egyházi ünnep alkalmából. Az ottani lövészegylet kivonult a templom elé, hogy disztüzeléssel emelje az ünnep fényét. A pihenési idő alatt az egyik lövész, Schuch Péter, aki puskájára támaszkodott, véletlenül lábával megérintette a fegyver ravaszát. A puská elsült és a föjtás a ruhafoszalványokkal együtt Schuch oldalába fúródott. A szerencsétlen lövész holtan esett össze. Felesége és több gyermeke siratja.

A „Csárdás“-affér. Mult számunkban „Dákóromán fiskális“ czimen mi is megemlékeztünk arról a botrányról, mely egyik lugosi román mulatságon állítólag a „csárdás“ miatt történt volna. E hírre vonatkozólag az eset hőse, dr. Pop Izidor üyvéd most a következő teljesen megnyugtató helyreigazítást teszi közzé: Ama incidensnél részemről a szó legszorosabb értelmében csakis személyes motívumok játszottak közre, melyek az ünnepély semminemű részleteivel összefüggésben nem állottak; legkevésbé pedig a csárdás-táncszal, mely az incidens előtt legalább is egy órával előbb már befejeztetett. Egyben azonban kötelességemnek tartom a nagy közönséggel szemben, mely megjelenésével az ünnepélyt oly fényessé tette, ez uton is legmélyebb sajnálatomat kifejezni, hogy a provokálás által elragadtatva az ünnepély méltóságát megsértettem.

Elítélt rendőrök. Még a jó multkor történt, hogy Csiklován Zsika és Tavasz Pál pancsovai rendőrök éjjeli őrzőjüket alkalmával alaposan elverték Raniszavlyev Pé-

rát amiatt, mert az utóbbi beleavatkozott a nevezett rendőröknek valami hivatalos föllépésébe. Raniszavlyev panasza folytán az ügy a törvényszék elé kerülve, ott tegnap úgy Csiklován Zsikát, mint Tavasz Pált az elkövetett hivatalos hatalommal való visszaélés miatt 1—1 napi fogházra s hivatalvisztésre ítélték. A vádlottak természetesen felebbztek.

Letartóztatott előjárók. Kellemetlen meglepetés érte a héten Kevi-Szöllösön Gucsu Pál volt községi bírót és Zsiván Mihály volt községi pénztárnokot. A héten nevezetesen Nádaszky pancsovai törvényszéki vizsgálóbíró letartóztatta őket, mert hivataloskodásuk alatt több rendbeli sikkasztást követtek el. Most a fogházban hűsölnek.

Megvert tanító. Dolováról a következő sajnálatos esetről írják: Ráics Ráda dolovai lakos fia Novákovics Döme községi tanító iskolájába járt. Folyó hó 10-én a tanuló megbűntette esztalansága miatt a tanítója. A fiu 11 órakor hazament s elpanaszolta szüleinek, hogy megverték. Nosza az atya hamar botot ragadott és azzal az egyik utca sarkon lesbe helyezkedett. A mint 12 óra tájt a tanító az iskolából haza sietett, utközben előkerül Ráics és kérdőre vonja, hogy ugyan miért verte meg az ő fiát? A tanító szép szóval, szeliden elmondta neki az egész dolgot és mit sem sejtve indult tovább. Alig azonban, hogy egy lépést tett, Ráics hátulról botütést mért a fejére, a mely ütés következtében Novákovics ájultan rogyott össze. Ezután szüntelenül ütötte fejét és csak kevésbé múlt, hogy a dühöngő agyon nem verte a szegény védtelen embert. Ugyanis a jajkiáltások hallatára két ember kirohant az utcára s nagy nehezen megmentették, majd haza vitték családjához, hol a feleség és három apró gyermek várta a munkából hazatérő édes atyát. Jellemző körülmény, hogy Ráics a tett elkövetésekor ép állapotban volt, sőt még a saját édes apját is felállította örök nem messze a tett színhelyétől, hogy ha esetleg ő egyedül nem bírna a tanítóval, legyen a ki segít neki. Novákovics sérülései következtében jelenleg ágyban fekszik, sérülései súlyosak ugyan, de az orvos állítása szerint nem életveszélyesek. A község előljárósága, a mint a dolgról értesült, azonnal esendőrökért küldött, kik a dühöngőt még aznap letartóztatták.

Fogas kérdés. Már kétszer volt vizsgálat alatt Stan Trifu temes-miklósi földműves gyilkosság kísérlete miatt, de bizonyítékok elégtelensége miatt az ellene indított eljárást mindig megszüntették. Május 27-én ismét találkozott régi ellenségével Morarin Demetrel; revolveréből négyszer rálőtt és háromszor találta is kezét, lábát és mellét s így életveszélyesen megsebesítette. Vizsgálat alá került tehát ismét, azonban a vizsgálóbírósnak nem kis dolgot ad a vetélytársak ügyének tisztázása. A vád szerint ugyanis a terhelt Stan lőtt Morarinra. Ellenben Stan azt állítja, hogy Morarin volt a támadó, rá is lőtt kétszer s csak mikor nem találta, akkor ragadta ki Morarin kezéből a revolvert és lötte meg Morarin, aki a revolver is. Ez ügyben még a lélektani okok is kétséget hagynak fenn, mert Stan azt állítja, hogy Morarin — saját vallomása szerint — bizalmas viszonyban volt az ő feleségével; míg Stan vélekedése szerint éppen megfordítva neki volt viszonya az ő feleségével. A fehértemplomi vizsgálóbíró dolga kideríteni, hogy tulajdonképpen kinek a felesége hűtlen.

Hajóhidak vizsgálata. A Dunának és Temesnek Pancsova város területét is érintő hajó-hidjait szerdán Hadzsy minisiteri kiküldött, Pavlovics György főmérnök és Rakics Sándor l. főkapitány megvizsgálták s teljesen rendben találták. A bizottság ezután a Temes szabályozásának munkálatait is megtekintette.

Megszökött bolond. Kedden délután egy csendes bolond a városi menedékházból megszökött. A rendőrség nyomozza a szerencsétlent, bár a nevezett intézet részéről az eset eddig hivatalosan be nem jelentetett. Remek adminisztráció lehet abban a menedékházban is!

Külföldi utlevelek ellenőrzése. A belügyminisiter leiratot intézett a hatóságokhoz, mely leiratban a külföldre kért utlevelek használatánál észlelt visszaélések megszüntetése cél-

jából elrendeli, hogy minden egyes utlevél kézbesítése alkalmával az erre megjelölt helyen a tulajdonos aláírja a nevét, ha pedig írni nem tud, az hivatalból jegyeztessék fel. A minisiter ily módon véli a kivándorlók és utazók személyazonosságát hathatósabban ellenőrizhetni.

Uj vasút a megyében. A kereskedelmi minisiter a Zichyfalvától Kevi Szöllősig tervezett h. é. vasút-vonalak közigazgatási bejársát dr. Barthos Andor minisiteri titkár vezetése alatt elrendelte és megkezdésének időpontjául f. é. június hó 27-ik napjának d. e. fél 10 óráját, összejöveteli helyül pedig Zichyfalva községházát tűzte ki.

Uj paplak. A földművelésügyi minisiter megengedte, hogy Sándoregyházán 7023 frt 22 kr. összeg erejéig új paplak építtessék.

Ártézi kút. Általános követésre méltó határozatot hozott legutóbb Perlasz község előljárósága. Kimondotta ugyanis, hogy egy ártézi kútát furat a községben. A munkálatnak nyilvános árlejtés útján leendő biztosítása végett már a hirdetmény is kibocsátott.

Veszélyes állatbetegség. Amint a hatóságok értesítik, Magyar Itteben a lóállományban fellépett a takonykór, amiért az egész községet zár alá kellett helyezni. — Pancsovának a Temesen túl fekvő részein pedig a sertés vész lépett fel, amiért a határ e részére szintén elrendeltetett az állategészségügyi zárlat.

Orvosi megbizatas. Az igazságügyi minisiter dr. Magyar Károlyt, a nagybecskereki kir. törvényszék fogházorvosát ugyanezen törvényszék területére a törvényszéki orvosi teendők teljesítésével is megbizta, második törvényszéki orvosi minőségben.

Pénzt lopott. Matyest Szimó, az „Imperial“ kávéházban alkalmazott kávéselegény, a szintén ott alkalmazott pinczérnek börtöndjét felfeszítette s a benne levő 8 frtot ellopta. Matyestet a rendőrség letartóztatta s az ügyészség fogházába átkísértette.

A malom kerekai között. Roller Vilmos ármentesítő társulati hivatalnok fia tegnap borzasztó halállal mult ki Nagy Kikindán. A II. negyedben egy szárazmalom körül játszadva, a működésben levő malom kerekébe kapaszkodott s vitette magát. Tetszett a fiúnak ez a játék s többször ismételte, de rajta vesztett, mert a kerekék közé jutott és ezek a szó szoros értelmében összetörték, úgy, hogy alig lehetett felismerni.

Felhőszakadás és jégverés. A melencei határnak Torda és Ittvarnok felé eső részén vasárnap délután 1—2 óra közt óriási eső volt jéggel vegyest, este 6 órától 8 óráig pedig valóságos felhőszakadás, melynek következtében a határ e része vízzel van borítva. Még szerencse, hogy a terület nagy része a melencei lecsapoló társulat árterébe tartozik és így remélhető, hogy a vizet a társulat éjjel nappal működő gözszivattyuja rövid idő alatt eltávolítja. A kár így is óriási.

Villám sujtotta család. Uj-Pécsről írják hogy a héten ott nagy vihar pusztított, mely alkalmával a villám lecsapott egy szénaboglyába a mezőn. A szénaboglya körül Seeler János leányával és két fiával állott, a kik a vihar előtt a szénát hordták össze. Alig, hogy oda menekültek, lecsapott a villám, fölgújtotta a boglyát és a családon súlyos sérüléseket ejtett. Seelernek tisztára leégett a ruhája, a leány és a két fiu pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Selyem-basztruha 8 frt 65 krtól

egész 14 frt 65 krig egy teljes öltözékhez való szövet — Tussors és Shantung Pongees valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig, méterenként — sima, csikos, kockázott mintákban. Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmentesen a házhoz szállítva, Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba levélbolygó kötszeresen ragasztandó!
HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.
(cs. és kir. udvari szállító.)